

Redactor responsabil si proprietar

Dr IUSTIN ARDELEAN.

Abonamentele se fac,
plătindu-se înainte în
Oradea-Mare.

Ese la 1 și 15 a fiecărei luni.

PREȚUL:

Pe 1/4 de an	3 coróne	Pentru România și străinătate, un an 20 fr.
Pe 1/2 de an	6 >	
Pe un an	12 >	

În școală la Brad.

Dascălul German: Ce? Pe cine ai desemnat?
Par' că seamănă a fi poza mea.

Elevul: Da, e poza d-tale.

German: Ei bine, dar eu port barbă și nu înțeleg
pentru ce m'ai desemnat ras?!

Elevul: Pentru că n'am avut farbă roșie.

—

German (ținând în mână un măr verminos): En
spune-mi, băiete, seamănă pământul cu mărul acesta?

Elevul: Seamănă.

German: Întru cât seamănă?

Elevul: Întru cât și în mărul acesta este verme și
în pământ este verme.

—

German (cătră elevi): Totdeauna numai adevăr să
vorbiți! Cine mințește e un om de nimica. Ați mai auzit
voi oare că eu să mințesc cândva?

Un elev: Noi nu, dar tribunalul din Sibiu da!

—

German: Vedeți dară, scumpii mei discipuli, voi
formați toți la-olaltă o turmă. Așa dară ce sunt eu, ca
cel mai mare întră voi?

Elevii (toți tac ca peșcele).

German: Noa, nu știți care e *mai mare* într'o
turmă de oi?

Toaderică din Valea-Bradului: Măgarul!...

—

German: ... Și-apoi eu, drăgălașii mei discipuli,
în luna Octomvre sau Noemvre voi cere concediu
pentru nițică recreare. Căci câtă vreme voi fi absent
dela școală, nu știu.

Elevii: Noi știm.

German: Câtă dară?

Elevii: Eeee, don'le dascăl, aū d-ta crezi că noi
nu cetim «Vulturul»?

—

German: Am scris pentru «Tribuna» o sumedenie
de corespondențe fără nici un fel de remunerațiune.

Elevii: Nu se poate!

German: Cum nu se poate? Am mai căpătat eu
cândva pentru vr'un articol publicat pic de honorar?

Elevii: Da! Șapte zile și 1000 coroane!

German (furios): Tăceți din gură «reptile murdare»!

German: Ei bine, dragii mei discipuli, voi ziceți că înaintea tribunalului din Sibiiu am mințit când am zis că sunt dascăl și — *preot sfințit*.

Elevii: Dascăl ești, don'le catichet, dar *preot sfințit* ba și aceasta era o minciună grosolană.

German: Ei bine! Și dacă nici nu sunt *sfințit*, dar teolog absolut totuși sunt.

Elevii: Aia se poate, dar dacă ai afirmat înaintea tribunalului că ești *sfințit*, ai mințit, iar unui dascăl-catechet nu i-ar fi permis să mințească.

German: Tăceți din gură, «reptile murdare»! Și dacă am și mințit, nu e păcat mare, că încă nu sunt sfințit!?!...

Efectul contrar.

Bărbatul: Dar nu ți-am depeșat ca să nu cutezi a aduce cu tine și pe soacra mea?

Nevasta: Tocmai pentru aceea a venit ca să te dojenească, fiindcă a cetit și ea depeșa!

În «Lager» la Lipova.

Locotenentul: Infanterist Leopold Grósz ai auzit cum Seiner Kaiserliche und königliche Hoheit Kronprinz Franz Ferdinand a laudat Regimentul nostru!? Ce crezi, oare pentru ce a mai adaogat că: «băieți frumoși și chipeși»!?

Inf. Leop. Grósz: Ich meldegehorsamst, sigur fiindche el vozut pi mine!

AFURISĂNIILE JUPÂNULUI SCHMERZENHERZ.

— Să fie thu consul rusesc in Macedonia!

— Ceta vinovat se dispăgubaschi veduva tho!

— După on mare incendiū se vorbeasche cu thine in spital Maiestatea Sa!

— Se călătorește thu cu trenul in erste clase preste Macedonia.

— Se fi thu primit grătit in sanatorium care se zidește in Geoagiu di jos!

— Se câștiga thu banii in ruptu capului!

— Mintea tho să se lumineze ca ochiul drept al loii Herr von Brânduș-leben din Lugoș și numai atita zile se mai trăiește thu, chit filer a dat in vieța loii Herr von Brândușele-leben din Lugoș pentru scopurile filantrop-cultural-național!

— Să intri thu cu on colecta in casa loii Herr von Brândușele-leben din Lugoș!

În Lugoș.

Redactorul Vulturului: Dar cum ești îndestulit, nene Bredicene, cu «Vulturul»?

Bredicean: Mai încolo nu voiū prenumera la «Vulturul».

Redactorul: Pentru ce nu?

Bredicean: Pentru că m'am hotărit a prenumera la *Circularele prelatului Luran*, cari sunt cu mult mai umoristice!...

Escursia la Blidești.

Hei, ce tãmbãlãu pe stradã!
Toatã lumea stã grãmadã
Lângã carãle cu boi;
Larma tot mãi mult s'ntinde,
Slugã pun într'un car merinde
Și pornesc cu tãrãboiũ.

Și-au venit cu zor de-acasã
Doamne tot din lumea-aleasã,
Ba sã vezi... Aũ mãi venit
Coconițe, zahãr, nene,
Cari ochesc pe sub sprãncene
Și-s chiar bune de iubit.

Și-apoi domni o tãlãlaie:
Ciucur, Pãtrãnjel, Culaie,
Nãsturel și Mustãcios,
Leibu și mãi mulți venit-aũ
Și-aũ pornit, mãri, pornit-au
Cãți în car și cãți pe jos.

Este vorba de-o serbare.
Dumnealor cu mic, cu mare
Merg la luncile domnești:
Domnul de Blidești, stãpãnul,
Ci-cã vrea s'adune fãnul
Pe moșia din Blidești.

Și s'au dus. — Dar cine trece
Peste-un ceas, pãșind ca zece,
Ca sã dea și el de pãlc?
Poetastrul dom' Svirlugã
Se trudea mereũ la fugã
Și mergea schiobãlc, schiobãlc...

Și cum mësura el drumul,
Rãscolea un colb ca fumul —
Nu-l mãi cunoștea de-un snop;
Inșã calea, vezi, e lungã...
Nu putea ca sã-i ajungã,
Cãci era, pardon, cam schiop.

Ceialți s'au pierdut în zare;
Tot urmãnd a lor cãrare,
Și-au scurtat-o cu povești;
Pe cãnd el, mergẽnd pe cale,
Mãi la deal și mãi la vale,
Î-a ajuns chiar la Blidești.

«Vivat, domnule Svirlugã,
Șezi colea pe buturugã!»
Aũ strigat naintea lui.
Îar o fatã — ca o zină —
Îl servește cu slãninã,
Cu cãrnaț, cu miel, cu pui.

«Gran-mersi, gentilã fatã»,
Îa rãspuns Svirlugã 'ndatã,
«Te iubesc la infinit!...»
Ea, cu șiretlic ca toate,
L-a apostrofat: «Se poate?
Nu-ți permit!» — Și a fugit.

Dar ortaciã nu fac gurã,
Ci s'aũ pus la beuturã...
Aũ doar'vinuri boerești!
Cea din urmã cupã plinã
Dãnd-o pe gãtlej închinã:
«Vivat domnul de Blidești!»

Îar Culaie 'ntr'o urechã:
«Îa mai dã-ne o pãrechã!»
A'nceput a comanda.
«Azã cu vinuri ne-adapã,
Cã ne-am sãturat de apã,
Domnule, Mãria-Ta!»

Și s'a pus pe gãnd stãpãnul,
Cã acestia-i beaũ tot fãnul,
Cãt a adunat pe-un an;
Dar galant, cum e din fire,
Face-un sãmn și cu grãbire
Mai aduce un borcan.

Și flãcãii-și ung gãtlanul,
Cãt aĩ bate'n pãlmã, borcanul
L-aũ întors cu fundu'n sus,
Și-apoi plin de voie bunã
Hop la Hora cea strãbunã,
Toți și toate'n cerc s'aũ pus.

Pãtrãnjel sufla cimpoiul,
Ciucur maltrata drãmboiul,
Îar Svirlugã chiuia:
«Nu stã lumea dintr'o fatã,
Nici din tine, tu suratã,
Cã mai aflu, dac'oiũ vrea!»

Dupã joc tãcere sfãntã;
Nãsturel a prins la trãntã
Pe burlacul Mustãcios
Și mi-l suce'n aer frate
Și-l isbeste lat pe spate,
Pe cãnd toți rid furtunos.

S'a 'nserat. E timp de ducã.
Toți cãte-un pãhar apucã
Și-o butelie cu vin;
Damele s'așează'n carã,
Domniã beaũ, pornesc, stau iarã,
Închinãndu-și tot cu plin.

Și se 'ntorc, cântând, spre casă,
De primejdiei nu le pasă...

Însă noaptea-î rău la drum:
Toate damele sunt pale,
Că vrun car, mergând spre vale,
Le răstoarn' acum-acum.

Atunci — bată-l hântătarul —
Leîbu, vrând să țină carul,
Când trecea peste-un abis,
A lovit pe-o fată'n spate...
Iară dânsă: «Bre, fârtate,
Fii mai complasant!» — Î-a zis.

Dar în fine-ajung. Vezi-bine,
Mulțumesc cum se cuvine,
C'au fost omeniți pe plac.
Însă domni — toată hața —
După chef s'au dat de-a rața,
Știi... cu sgârciuri la stomac!

Ciriplic.

Nu e nebun.

X. A nebunit bietul Toderică!

Y. Cum?

X. A omorît pe vizitiu și î-a furat caii.

Y. E, atunci e cuminte. Ar fi nebunit dacă ar fi omorît caii și ar fi furat vizitiul!...

Necazul.

-- Aî auzit dragă, că pe chipeșul Lotreanu tribunulul 'l-a condamnat la 10 ani temniță?

— Ah, se poate?

— Da! Erî i-s-a publicat sentința.

— Vaî, bietul om!... Numai preste 10 ani să poate însura!...

D-nul profesor Dr Spaima.

— Gemenii au în cele mai multe cazuri o mamă comună.

*

— Fără apă peșcele nici chiar în mare n'ar putea să trăiască.

*

— Incendiul groaznic din Pesta s'ar fi putut întâmpla și fără de pompieri.

*

— Balonul neumplut cu gazuri ar fi numai iac'ășa un simplu muritor ca alte dobitoace.

*

— Unii oameni nici după moarte nu știu câtă avere au.

*

— În Oradea-Mare există un Vulcan, care însă numai cenușa literară mai vomează.

La drum.

Orbul de un ochi (cătră un om gârbovit la spate): Pentru ce ai plecat așa de cu noapte cu pachetul ăla în spate?

Ghibul: D-ta crezi că e de cu noapte, fiindcă numai o fereastră ți-e deschisă!

La masa poganilor din Lugoș.

Un pogan: Mă poganilor, oare pentru ce aproape întreaga inteligență română din Lugoș prenumără la «Vulturul»?

Alt pogan: Mă, bătucitule la cap, pentru că ne delectăm în escelele *caricature* cari apar în «Vulturul».

Al treilea pogan: Ei bine, dar atunci nenea Brânduș pentru ce nu-l prenumără? El astfel nu se poate delecta în nici o caricatură.

Vasi-Dedu: Ba da, pentru că el are oglindă.

Scandalul.

— Ah, ce cucoană frumoasă!

— O cunosc.

— Da? O cunoști? De când?

— Abia de o săptămână.

— De unde?

— Din biserică.

— Nu te înțeleg!

— Da, săptămâna trecută am fost la biserică și...

— Și!...

— Scandal!

— Ce scandal?

— Am fost martor ocular cum pe aceasta cucoană elegantă un gendarm a scos-o din biserică!

— Ah, se poate? Merită că e vr'o hoată.

— Nu.

— Apoi pentru ce a scos-o dară gendarmul din biserică?

— Ușor se esplică: era tocmai cununia acestei cucoane și gendarmul — *i-a fost mirele.*

Ciasornicul.

De-ți place-un lucru oare-care
Și vezi că la 'ndemână nu-i,
Cu cât mai scump în lume-ți pare,
Atât mai mult simți lipsa lui.

Așa, de când al meu ciasornic
E amanet la un cârcimar,
Se 'ntâmplă de atât mai dornic
Duc mâna pe la buzunar...

Așa și tu, copilă dragă,
Ciasornic al vieții-mi ești:
Când nu te ved o zi întreagă,
Te caut cu dor ca să-mi zîmbești.

Și când zîmbești apoi șireată,
Și când la pept te strîng discret,
Pe tine pentru lumea lată
Zeu, nu te-ași pune amanet.

Ciriplic.

Iosif Vulcan

(marele academician).

Lu București:

«Așa este, fraților Români, șovinismul descreerat a ajuns la culme. Români din Ungaria nici că mai cutează să se afirme de groaza baionetelor gendarmerești! Numai eu, frați Români, singur eu măi sunt, care cutez a desfășura stindardul național în Bihor și numai eu singur respândesc lumina culturii naționale române între frații subjugai!...»

Lu Oradea-Mare:

«Să știți, frați Magiari, că Români din România sunt aproape turbați de ura ce o nutresc față de voi. Și aceasta fără de nici un motiv. Nu se află un singur om de aici care să-i lumineze. Singur eu sunt numai, care de câte-ori merg la București, barem odată în tot anul, când se face budgetul, apăr interesele fraților mei Magiari, spunându-le verde în față, că voi tratați cu Români ca și cu adevărații frați ai vostri și că Români sunt fericiți aici și că vestea despre vr'o asuprire o fac numai câți-va ultraiști prăpădiți!...»

(*Autentic.*)

Kártye kotunyászka.

Trimászám gyen Boznya
kártyá asztá ákászá
tumnášitye in ziuá gye
szfintá Mnyerkure.

Drázs mnyeí porincz!

Ku inyimá friptă şiku szufletu ákru gye mááre szupárare şi kişigbeşizs vă ponoszluieszk plinszoarea mnye csá maáre kă ágyikă áşám áuzit áicse kă lá toamnă nu nye lászá milisztromu czárii szá abfirăluim şi szá merzsem ákászá la urlab gyiptcse iesztimb nu szor aszentăluit la şorozlás răgutye noi şi aşa náre csinye vinyí in loku noszt kă szá hhie plin ştându. Am áuzit kă la ásztái gye vină kiveczu hála gyen Orágyiá mááre pá kárel tyámă Băribaş minkálár gyihoríi icsekă iel o fákut aklo in kászá csá gye lezse a czárii oştrukczá o cse nyevoje tyipárátă îi áháíá, dá trebgye szá hhie máre bigyigánye oştrukczá háíá gye áre putyere szá cziná áicse pá kátányile bátrinye şi pásztá vreme. Dákă Domnyíi háí putyernyics nu pot páfugá bigyigányiá áíá pá káre icse ko tyámă oştrukczá şi pá káre nuştyu gyin cse czára o áduşzo kiveczu Băribaş in kászá czárii, poatye gyin czára czígányeászka gyeungye rászáre şi gyiczá-porogyiczia lui, átuncs ár hhi táre binye szá mă trimátă pá minye la kiveczu Băribaş kă szá mântilnyeszk io întră pátru ocşí ku íel kă átuncs ştyu Doamnye kă hírtiylyán fuzse şi pászereá háíá gye obştrukczá... prágu şi drágu norilor şi a hárpánzelilor indibálanczuluj prezentiruluí báifusuluí şi rutuluí şi gilingibungului luí Băribaş!...

Dár ákum nám cse fácese dákă nyo foszt áşá dátá trebgye szá fácssem szluzsbă pănă lá ánu noú şi átuncs moí ducse ákászá şapu oí voroví io ku Băribaş gye io szkápără fok fálcşile luí hále nyegre. Minton meg pukon o mírgestul kând vėd cse tymzái íi pá noí szá şegyem in Szodomá ásztá gye Boznye atáta ámár gye vreme. Dár gyiptácseia nyics o hhibă kă tát doară nyo ázsutá dumnyezo şi pá noí pá bgyecşelye kotunye.

Bunuí doară dumnyezo
Ázsutányo doară, zo
Kásze mem gyin kotunyie
Ákászá pá ominyie

Lá dulkuczá czibilie,
Doamnye dá kásá să hhie.
Mărişkucză gură dulcse
Io gyáicse nu moí ducse,
Bizomişten ducsemaş,
Gye már lăşzá Băribaş
Csel nyegru kă máşkarágye
Gyeputatóş lá Orágye
Fákál Iudá tát hireán
Akuş mingyár hírtiylyán
Fákál Iudá on purcsel
Şi pá minye fářă íel;
Indibálancz báifus rut
Fákál dráku szurd şi mut,
Forverczbáige prezentir
Fákál dráku kolompir,
Rekszum linkszum forvercz front
Fákál gyávolu pefont,
Holberdo geverherauz
Nám cse fácese gye năkáz!

Aku szá vă szfătuieszk cse szá fácsesz lá toamnă pănă cse voí ázsunzse şi io ákásză poatye pá ánu noú. Agyikă pánátuncs voí számánacz grú hăl gye toamnă şi dákó fátát zsunyinká csá szură vingyecş gyiczălu şim trimátyecz mnyeie áicse preczu luí kă szá máí ám pá cse kumpará nyeştye czimboare şi szá ám pá cse be nyiştye răcsie gye drozşgyii kă szá m máí treákă gye buşuluit báto foku pákoszte szo bătă.

Dákă no fátát zsunyinká átuncs szá nu vingyecş gyiczălu kă tát nuí nyics o háşznă. Szpunyecş kătă Mărişkucză kă szá máí áştyeptye pátru lunyí după minye kum o áştyeptát tri ány gye zile kă tát nu szo íntoarcse lumeá ku funduşu in szusz gyipt cse o máí áştyeptá atáta vreme, ápu kând oí ázsunzse ákásză oí iertáo gyipt cse áre koptyil mnyik şi minton merzsem lá popá szá nye kununyászka şapu om trăi világu noszt in csá máí máre fericsire

Om áve rácze la kásză
Şi pită álbă pá máşzá
Cşoi czinyá dragă Mărişká
Tătă ziuá ku zsămişká
Şom trăi mnyereú bágszám
Gyin trudă şi gyin nopszám;
Dákă tye pórcz omenyeştye
Vászálíkă tye iubestye,
Iar gyeí facse cso fi ráu
Tyoí luá lá durgălu
Şi gye konty tyoí rászucşi
Pásztă gură tyoí fleznyí.

Haptak! Amu vígezleszk kártyá kă minton szá fácese szără şi dákă nu szkriu in loşřrit szá fácese şutyik pá mine.

Amu vă poruncseszk áplekăcsunye bună gyert szinátátye lá tucsetăcz şi má ştyinţăz ku

Holoszagozolgáju

Vászálíkă,

káizi-keniglikí infanteriřă kotyunaszka
in Bányălukă.

În birt.

Vin! că mor de sete fată,
Adu-mi vin să bea mereu,
N'aștepta să fi rugată —
Altfel mi-să face rău!

Și-apoi de m'ar pune zmeii
Să bea apă 'n loc de vin,
Par'că m'ar stropși cărceii...
Nu! Cu apă n'am să 'nchin.

Nu-'s ești prost să-mi fac de furcă,
Și să dau de vr'o belea...
Ce? Să bea ești orî-ce liurcă?
Ași!... s'o beie cine-o vrea...

Dă-mi tu vin din bute, fată,
Adă vin să bea mereu,
Nu lăsa să fii rugată —
Vin! că mi-să face rău!...

Ciriplic.

Germanisme selbetece, ori selbăteciuni germane.

Catechetul roșu din Brad, Joan *German*, i-și descrie catastrofa sa și în »Gazeta» din Broscopolea. Într-o altă zice că ești mi-am învățat de acasă pledoaria mea.

— Ei bine, sunt mulțumit, că te-a surprins atâta pledoaria mea, cât nici n'ai crezut că am alcătuit-o în decursul pertractării!

Catechetul roșu din Brad, Joan *German* susține, că nu am putut arăta cu nimic absolut în pledoaria mea vinovăția sa.

— Ei bine, d-nule cate-schelet, nu ți-am putut arăta vinovăția și totuși ai capetat *temnița ordinară*. Ciudat lucru!

— Catechetul roșu din Brad, Joan *German* zice că l-am dat gata fiert cu oțet și l-am înfățișat ca pe un om care n'are nici o trecere.

— Ei bine, d-nule, cu oțet ai fost fert deja dela naștere, dovadă că ești de atunci tot roșu la față și acru la suflet. Apoi trecere totuși ai: treci dela căldură la — *răcoare*, mai apoi. te asigur, la penzie — *fără parale*.

Dr. Ardelean — «îngâmfat».

Anecdote contimporane.

I.

Cine dintre Români nu cunoaște pe simpaticul vicar al Hațegului, pe vrednicul frate al Episcopului Radu?

Bun, blând de la fire, evlavios și înzestrat cu toate calitățile bărbatului de adevărată valoare este vicarul Iacob Radu.

Pe lângă aceste calități mai poșede încă una, care cu drept cuvânt stârnește oareși-care invidie în unii oameni a căror măiestrie este umorul.

Pe cât de serios este în afaceri ponderoase, pe atât de cu spirit este în societate confidențială.

Nu de mult în ospitala casă a protopopului gr. cat. Popoviciu din Lugos, redactorul »Vulturului» închină cu paharul în sănătatea vicarului din Hațeg, care era de față, dorindu-i că bunul Dumnezeu să-i ajute a ajunge la Gherla. Firește, Vulturul țintea la scaunul episcopesc din Gherla.

La ce vicarul Hațegului răspunde:

— Ba să mă ferească Dumnezeu de așa ceva, că doară n'am omorît pe nime!

(Bine înțeles, în Gherla se află și un penitenciar).

II.

Tot de Gherla î-mi aduc aminte.

Episcopul de mare renume între Români: Ioan Szabó din Gherla înainte cu câțiva ani face o vizită profesorului universitar de pie memorie Alesandru Roman în Budapesta.

S'a recomandat venerabilei doamne Roman, care însă n'a prea înțeles mornăitura lui Szabó și așa mai târziu î-l întrebă:

— Pardon, părinte, dar n'am înțeles bine, în care sat ești d-ta popă?

— În Gherla.

— Cum se poate, că acolo doară numai hoși sunt?!...

Comliment.

Ea: Odată cu capul n'aș fi putut crede, că abia la trei luni după cununia noastră să mă conving despre tristul adevăr, că *nu mă iubești*.

El: Te înșăli, dragă, ești te iubesc foarte mult.

Ea: Cugeti că ești î-ți cred aceasta. Trebuia să-ți cauți o nevastă mult mai proastă decât mine care să-ți creadă.

El: Ei bine, dragă, dar *mai proastă n'am găsit*.

D-nului sergent Matraguna.

(Măruntusuri de la manevrele de Țestimp.)

Sergentul: Infanterist Micula știi tu cine vine la noi în locul Maiestății Sale a Impăratului ca să ne inspecieze manevrul?

Micula Strâmbii: Zaini kaini kini gliki hoch an krumplinț Franț Fert din Inand!

*

Sergentul: Dapoi aceea ști-mă-ai spune Miculă, după d-nul Kronprinz care e cel mai mare preste manevre?

Micula: Zaini eksi linksi filzaî Maistor Barera Bikk?

*

Alteța Sa Ferdinand: »Magyar fiu vagy te?»

Micula Strâmbii: Ia wol Herr Majestät!

A S. Ferdinand: »Hová való vagy?»

Micula: Meldigihorsam nu știu ungurește!

*

Sergentul: Infanterist Miculă!

Micula: Herr!

Sergentul: Ce crezi tu, oare pentru ce are domnu Kronprinz pălărie cu pene verzi?

Micula: Știntez cu plicare, pentrucă să o pună în cap!

Sergentul: Marrsss!!!

Prea modești.

Joan (catră Petru care stătea în birt cu el la o masă): Ei bine, Petre, tu afirmi că ești mai frumos decât mine. Să știi dară, că acela plătește un litru de vin care e mai frumos.

Teodor (de la o altă masă): Chelner! Plătesc un litru de vin.

Axiomele bărbaților nostri epocali.

Bine a făcut bunul Dumnezeu că a trimis pe Radu de episcop al Orășii, dar tot mai bine făcea dacă mă trimitea pe mine.

Dr. August Lauran,
vicar decapitat.

*

Dintre toți craii pe pământ cei mai bineveniți sunt: cel de dubă, cel de ghindă, cel verde și cel roșu.

Aurel Fancu,
popă în Zarand.

*

Și eu aș crede că târgurile cele mai renumite din lune sunt cele din Nijni-Nowgorod și din Chicago, dacă acolo s'ar vinde și cai.

Joan Popoviciu.
popă în Bêrsa.

*

Toți magnații cari beau șampanie, ori sunt proști, ori nu cunosc răchiul.

Emornăilă Măglaș,
temnițofil gr. or.

*

Gura zice, gura minte,
Până când nu capeți minte
Nu te arde sfântul soare
Căci mai stai pe la — răcoare.

Joan German,
dascăl în Brad.

*

Să-mi ia dracu spiritul dacă există spirite și draci!

D. Voniga,
antispirtist și filosofpirtist.

Maî nou.

(Sensațional).

Până când Edison surprinde lumea cu noi invenții, nici inventatorul român nenea Bredicean din Lugoș nu-î remâne îndărăpt. După ce a surprins lumea românească cu fenomenala lecuire a burlacilor în sanatorul din Ciclova, a încercat până ce a inventat «serumul oamenilor cuminte» cu care i-a succes admirabil altuirea confratelui Harambașa din Lugoș.

În fine iubitul nostru colegă, d-nul *Popa-Calicul* din Sibiiu a dat să facă pe Diogene. În marea de

oamenii de toată categoria de când există lumea și până la dunga timpului present n'a găsit un singur om de omenie. S'a pus deci acest Diogene modern și a luat sterțul în mână abunăoară ca Diogene cel antic lampa și nu s'a liniștit până ce a isbutit să găsească un fir de om de omenie *în persoana dascălului Ioan German din Brad.* — Hahaha!!!

Îată ce scrie la rubrica «Sus Marcule» din «Calicul» despre d-nul profesor Albu din Brad:

«Poftă bună! Dar acu
De ce jupânul Albu
Face proces, gălăgie
Unu om de omenie?»

E lucru cunoscut, că d-nul profesor Albu a făcut proces dascălului German, din care proces *acest om de omenie* s'a pomenit cu *șapte zile temniță ordinară carne, 1000 de coroane amendă și spese garnirung și apoi sosul (sauce) de hirean, care-l va face escelentul bucătar al Cultelor din Budapesta ulterioarminte.*

Atât am aflat și noi, dar om de omenie încă n'am aflat, până ce iubitul nostru colegă Popa-Calicul din Sibiiu nu ne surprinde cu vestea că există și *om de omenie*. Dênsul adică a luat sterțul în mână și nu s'a lăsat până ce în fine a găsit un *om de omenie: pe dascălul Ioan German din Brad...*

Dina, dina, dina, da,
Dina-dina-da!

Partea serioasă.

Avis !

Sfârșindu-se feriile, trecând căldurile tropicale, omorită fiind Draga Mașina, sfârșindu-se greva tipografilor din Arad, ridicându-și Vulcan «spesele efective» dela casa fondului de teatru român, arzând bazarul parisian din Budapesta, aruncat fiind în aer trenul express-oriental și sosind timpul muncii cinstite, facem cunoscut on. abonenții ai nostri că de azi nainte:

«*Vulturul*» va apărea regulat, așa, că abonenții nostri să-l poată primi la 1 și 15 a fiecărei luni.

Ultim cuvânt acesta, de care necondiționat are să se țină.

Vulturul.

Posta redacțiunei.

Brad. Corespondența se va publica numai după ce vom vedea, că dascălul German înadever nu-și mai încapă în piele. La ministeriū s'a făcut deja pașii necesari și te asigurăm, că după disciplinarul încheiat *poate face cutcușe.* — Salutare d-nului Albu!

Zz. Nu se pot publica.

Don Ramiro. Te rugăm să mai dai nițel semn de vicață. O anecdotă poporală nu ar strica. — Salutare!

Făgăraș. În decursul lunei acesteia o să vă fac o «visitațiune canonică». Tot atunci vom pelegrina și la Viștea ca să împăcăm pe popa cu notarul. O frățească stringere de — gât!

Dic. Fă așa: Bagă capul în apă ferbinte și te asigurăm, că un fir de *păr alb* nu vei mai avea pe cap. Deoarece vr'un metod cu vâpseală noi nu cunoaștem, adreseazăte către «Gyula bácsi» (Coroian) din Cluj, că el va fi având un fel de smoală noauă. Vr'un fel de alife pentru păstrarea frumseței încă nu cunoaștem, dar precum suntem informați «Gyula bácsi» din Cluj a fabricat și de aceea, dovadă, că Gyula bácsi și azi e tot așa de frumos cum a fost nainte cu 20 de ani. Că pe atunci ce specimen de frumseță a fost Gyula bácsi, aia e alta căciulă. Așa e, «frate-mite-bun»! -- Salutare cu patru contignații!

Dr N. S. I. (B.). Nu prea sunt șanse, în fine poți încerca, poate vei avea noroc. Știi proverbul: «*cel prost are noroc.*»

D. I. G. Sigur că la Vâlcele erau fete foarte frumoase și între acestea cea mai frumoasă era o româncă de jidov magiarizată pe nemțește. Aveam pe acolo și un sfânt călugăr dela trupina sfântului munte Athos, care de sfânt ce era nu mânca decât numai mâncări de post gătite cu untură și nu făcea curte decât numai la neveste cari mirosea a pește. Bravul preot Moga e păstorul sufletesc al vâlcelenilor care la rëndul seū chiar și spovedește pe cei dreptcredincioși, dar e strict din cale afară la împărțirea canoanelor mai ales față de cei cu păcate mai mari, le dă anume canon ca să-și sărute soacrele de șapte ori. Puțini s'aū găsit, cari aū putut împlini acest canon teribil fără ca să nu moară de greață. — Salutare cu «borgyúfz»!

C. C. La ce atâta spargere de cap? Nu se poate și nu se poate și... pace bună! În fine nu poate fi tot omul poet:

Crezi că «poesia»-i
De tot omul doară...
E numai de *Nicu*
Hăl' din Hunedoară!...

Scrie proză, că aia-i de glava d-tale. — Salutare maaare!

Ciriplie. Primirea banilor o recunoaștem la acest loc. Foaia ți se va espeda regulat. Dacă dorești să vii, poți fi primit momentan. Condițiunile? Ne vom înțelege noi cum va fi mai bine. — Aștept respuns! Salutare!

Făget. Te rog, a nu uita ce ai promis. Sunt în mare așteptare. — Servus humillimus!

Dr. Dă-i pace d-nului German, că știu, «de mortui nil nisi bene!» De altmintrelea să-ți descoperim taina. Catechetul d-voastră e *jidov de origine*; când a fost încă băiat a învățat Talmudul și pe atunci 'l-a chemat Ionas *Rothbart*. Căci cum și între ce fel de împrejurări s'a lăpdat bietul de numele și legea lui străbună, asta ar ști-o numai Dumnezeu. Mutra roșie însă și natura îi tradează originea. — Salutare tuturor brădenilor, dar mai ales — brădencelor!

Menelik (Abissinia). Primim ofertul de alianță. E întrebare însă, ai făcut ceva că «Răvașul» din Cluș să ne stea în ajutor la un eventual război? Admiralul Dăian chiar acuma schimbă notele diplomatice cu contraadmiralul Rusu Șirianu și mult depinde dela ținuta

lor. La Borîș Sarafov nu putem conta, că el fără învoirea lui German-Barbarossa din Brad nu poate face nimica, iar acesta din urmă odată cu capul nu vrea să și noi să ne fericim. De altmintrelea Sarafov a umblat zilele trecute pe la Panciova și a sfătuit pe nenea Tisu că ce fel de ținută să aibă în chestia macedoneană. De altmintrelea să nu uiți, că «masa poganilor» din Lugos e pe partea noastră. — Salutări colegiale!

P. S. Magn. Sa vicarul nostru, d-nul Mangra stă toată vara acasă, ducând o vieață de eremit în mica sa reședință. E pururea ocupat cu agendele consistorului. Din când în când î-l cercetăm și noi în singurătatea sa. — Referent de presinte e bravul preot Andrei Hovat. Adreseazăte deci acestuia. — Salutare!

Saccalamanaia, om selbatec (Africa). Am primit ilustrata d-tale și ne bucurăm mult înțelegând că ești sănătos. La banchetul proiectat de d-voastră nu putem lua parte, nu, fiindcă damele d-voastră iaș parte de totul prea decoltate, apoi friptura de misionar noaue nu ne prea place.

Cluj. D-nul V. I. a fost iurist în Oradea-Mare, dar student în gimnasiul de aici nici când, de și — precum se afirmă — în atestatul se de maturitate stă scris, că cl. V și VI gimnasială a făcut-o în «Nagyvárad». Enigmă! Asupra acestui atestat de maturitate vom reveni în n-rul proxím. — Salutare!

Dr. Dacă nu crezi, că primarul comunal are drept să între în crismă ca să facă ordine în vremea când se ivește acolo vr'o păruială și că dacă în aceeași

vreme unul sau mai mulți bătăuși s'ar opune primarului, aceia comit crima prevăzută în §-ul 165 din codul penal, te facem atent să cauți și să cetești decisiunea Curiei (C. 867-99. M. f. h. IX. 524). De altmintrelea vezi cartea lui Dr. Edvi Illés K., codul criminal, la pagina 259. — Mai multă știință și mai puțină dispută!!!

Lapsus. E bine când omul are protectori, dar că apoi cel protegiat să se razime exclusiv pe protecție, nu e bine, că mai târziu urmează — resbunarea. — Adie!

Pipi. E bine, noi nu purtăm vina că d-voastră i-ați lăsat mână liberă în toate. Dacă a-ți făcut un lucru fără de cap, apoi las' pătimiți, dar nu puneți vina pe altul. — Cordiale salutări!

Dorri (Salonic). D-ta te miri că «viteazul» dascăl German din Brad nu vrea să-și câștige merite de eroi, ceea ce ușor ar putea face dacă cu turburările d-voastră din Balcani ar intra în bandele bulgare. De așa ceva însă n'ai să te miri, că de și acest omuleț e un mare «viteaz», dar pe lângă aceasta calitate mneasa mai are și minte și i-și zice în sine: «mai bine e să fiu un vulpoi decât un leu mort.» — Salutare!

Emmy. Tu crezi, eu nu, și știi ce e cauza? Eu o cunosc prea bine pânăcând tu... abia de la Paști, și știi... tu vrei să-ți crezi, că ești mai bună, mai nobilă, mai simțitoare decât... eu. Am rupt-o, crezi?... Tu ești atât de bună că o vei crede și pe aceasta. Un dulce... din inimă!

BĂILE EPISCOPIEII

(Püspök-fürdő)

lângă Oradea-Mare (Nagyvárad).

Izvor abundanț de apă ferbinte, conținătoare de pucioasă.

☛ Cea mai renumită baie contra boalelor rheumatice. ☛

Posiție romantică, vieață ieftină, distracție bună, vîpt gustuos, beuturi curate și servițiu cinstit *nicăiri ca aici.*

Recomândăm acest stabiliment balnear în deosebita atențiune a publicului românesc.

Cea mai solida bacanie:

Ifj. POPPER JÓZSEF Oradea-Mare, str. principală, lângă palatul de finanțe. ==

— Furnisorul mai multor institute românești. —

Mare asortiment de Cafea, zachar, ceaiu, romuri, etc.

Recomandă îndeosebi lackul de padiment alui Kitz și Meller, cel mai renumit în toată lumea.

Singurul deposit în Oradea-Mare și Bihor de renumita apă minerală «Matild» din Bodoc.

Tot felul de pești conservați, precum și cașuri diferite.

(2—5.)

— PREȚURI FOARTE CONVENIABILE! —

MERSUL TRENURILOR.

Valabil de la 1. Mai n. 1903.

Cluj—Oradea-Mare—Budapesta.						Budapesta—Oradea-Mare—Cluj.									
		Accel.		Person.		Mixt.				Accel.		Person.		Mixt.	
Cluj	pleacă	11 10	12 59	7 13	6 17	—	—	Budapesta	pleacă	9 15	6 50	5 45	8 30	—	—
Huedin	»	12 23	2 13	8 47	7 58	—	—	Nagy-Káta	»	10 20	7 56	7 54	10 16	—	—
Ciucea	»	12 55	2 46	9 23	8 37	3 25	—	Szolnok	»	11 19	9 07	9 27	11 31	—	—
Bucea	»	—	—	9 33	8 52	4 27	—	P.-Ladány	»	12 55	10 43	11 53	2 —	4 54	—
Bratca	»	—	3 04	9 50	9 11	4 51	—	Báránd	»	—	—	12 07	2 12	5 11	—
Vad	»	1 37	3 24	10 10	9 31	5 26	—	Sáp	»	—	—	12 24	2 27	5 32	—
Aleşd	»	†1 50	†3 34	10 27	9 49	5 54	—	B.-Ujfalu	»	1 33	11 18	12 46	2 47	5 38	—
Teleagd	»	2 03	†3 45	10 41	10 05	6 21	—	M.-Peterd	»	—	—	1 —	3 —	6 15	—
F.-Oşorheiü	»	—	—	11 06	10 24	6 49	—	M.-Keresztes	»	—	—	1 14	3 12	6 31	—
Velența	»	2 26	—	11 07	10 33	7 02	—	Bors	»	—	—	1 28	3 25	6 50	—
Oradea-Mare	soseşte	2 32	4 09	11 13	10 40	7 11	—	Bihar-Püspöki	»	—	—	1 36	3 32	7 —	—
Oradea-Mare	pleacă	2 38	4 15	11 36	11 04	2 22	—	Oradea-Mare	soseşte	2 11	11 56	1 48	3 42	7 16	—
Bihar-Püspöki	»	—	—	11 47	11 14	2 36	—	Oradea-Mare	pleacă	2 18	—	2 06	4 10	12 00	—
Bors	»	—	—	11 54	11 22	2 47	—	Velența	»	2 26	—	2 31	4 16	12 09	—
M.-Keresztes	»	—	—	12 05	11 37	3 12	—	F.-Oşorheiü	»	—	—	2 42	4 17	12 38	—
M.-Peterd	»	—	—	12 17	11 50	3 38	—	Teleagd	»	2 51	—	3 04	4 50	1 10	—
B.-Ujfalu	»	3 1	4 52	12 29	12 05	4 07	—	Aleşd	»	†3 05	—	3 23	5 08	1 41	—
Sáp	»	—	—	12 47	12 25	4 39	—	Vad	»	3 26	—	3 50	5 33	2 24	—
Báránd	»	—	—	1 01	12 41	5 01	—	Bratca	»	—	—	—	5 56	3 03	—
P.-Ladány	»	4 03	5 40	1 50	1 19	5 17	—	Bucea	»	—	—	4 27	6 17	3 31	—
Szolnok	»	5 39	7 32	3 52	3 37	—	—	Ciucea	»	4 16	—	4 36	6 42	4 07	—
Nagy-Káta	»	6 34	8 27	5 02	5 07	—	—	Huedin	»	4 52	—	5 49	7 23	5 04	—
Budapesta	soseşte	7 50	9 35	6 40	7 10	—	—	Cluj	soseşte	5 51	—	7 12	8 37	7 09	—

Oradea-Mare, — Beiuş, — Vaşcou.				Vaşcou. — Beiuş, — Oradea-Mare.							
		Mixt.		Person.				Person.		Mixt.	
Oradea-Mare	pleacă	5 30	4 30	—	—	Vaşcou	pleacă	4 15	2 00	—	—
Felix	»	6 07	5 05	—	—	Lunca-Baița	»	4 26	†2 13	—	—
Cordău	»	6 24	5 21	—	—	Sudrici	»	4 50	2 42	—	—
Drăgeşci	»	7 55	6 30	—	—	Beiuş	»	5 16	3 22	—	—
Ceica	»	8 14	6 43	—	—	Şoncoiuş	»	5 36	†3 46	—	—
Sombaşag-Rogoz	»	9 02	7 45	—	—	B.-Ujlak	»	5 47	†3 58	—	—
Hollod	»	9 15	7 56	—	—	Borz	»	†5 55	†4 08	—	—
Ginta	»	9 31	8 10	—	—	Şoim	»	6 09	4 30	—	—
Şoim	»	9 53	8 32	—	—	Ginta	»	6 28	†4 51	—	—
Borz	»	†10 10	†8 47	—	—	Hollod	»	6 41	5 12	—	—
B.-Ujlak	»	10 22	8 57	—	—	Sombaşag-Rogoz	»	6 56	5 39	—	—
Şonciou	»	†10 36	9 09	—	—	Ceica	»	7 36	6 21	—	—
Beiuş	»	11 22	9 42	—	—	Drăgeşci	»	7 55	6 42	—	—
Sudrici	»	11 46	10 14	—	—	Cordău	»	9 03	†7 52	—	—
Lunca-Băița	»	12 19	†10 29	—	—	Felix	»	9 17	†8 06	—	—
Vaşcou	soseşte	12 35	10 43	—	—	Oradea-Mare	soseşte	9 49	8 43	—	—

Oradea-Mare—Arad.				Arad—Oradea-Mare.									
		Person.						Person.					
Oradea-Mare	pleacă	10 20	4 45	7 00	—	—	Arad	pleacă	5 10	11 20	9 37	—	—
Osi	»	10 30	4 55	7 16	—	—	Curtici	»	5 39	11 49	10 07	—	—
Less	»	10 48	5 15	7 40	—	—	Ciaba	»	7 00	1 38	4 50	—	—
Ceifa	»	11 03	5 34	8 05	—	—	Giula	»	7 27	2 02	5 26	—	—
Szalonta	»	11 26	6 02	8 46	—	—	Sarkad	»	7 47	2 22	5 54	—	—
Kötegyán	»	11 44	6 24	9 15	—	—	Kötegyán	»	7 57	2 30	6 10	—	—
Sarkad	»	11 54	6 33	9 31	—	—	Salonta	»	8 23	2 57	6 47	—	—
Giula	»	12 18	6 57	10 01	—	—	Ceifa	»	8 43	3 15	7 18	—	—
Ciaba	»	2 05	7 29	4 32	—	—	Less	»	9 04	3 33	7 51	—	—
Curtici	»	3 06	8 33	5 38	—	—	Ósi	»	9 21	3 49	8 16	—	—
Arad	soseşte	3 32	9 00	6 05	—	—	Oradea-Mare	soseşte	9 32	4 00	8 31	—	—

Numerii groşi înseamnă timpul de la 6 ore seara până la 5 ore 59 de minute dimineața. — Numerii semnați cu † înseamnă stațiunile, unde trenurile numai condiționat se opresc.

Dela 1 septembrie 50°, scădintă din
toate prețurile.

„Előpatak” (Vâlcele)

stabiliment balnear,

—❖— cu cele mai renumite ape minerale din întreaga lume, —❖—

pe cari medicii specialisti din esternitate și din patrie le folosesc cu cel mai distins succes la următoarele boale:

Catarrh cronic de stomoc și intestine, colică, abundență de sânge în fracorporală, stagnare de sânge, emoroidă (venă de aur), bolfuri (umflături) de ficat și splină, la atacurile cu catarrh a țevelor de fiere, galbinare, cholelit (piatră de fiere), la galbinarea ivită în periodul dezvoltării și la disordinea catamenică (curgerea sângelui lunar, la femei) provenită din galbinarea dezvoltării, la infestările de catarrh a besiceii de urină și a rinichilor, piatră și nămol de urină, la boalele cronice a mitrei femeiești, isterie, impotență, rheomă, etc., etc.

Pe lângă folosința apelor minerale stau la dispozițiunea publicului *băi reci și calde de apă minerală, hydrotherapie, gymnastică, băi de aer și căldură*, etc.

Are medic, farmacie, postă, telegraf precum și 600 de odăi elegant arangiate pentru oaspeți, pe lângă prețul de zi dela 1 cor. 60 fileri în sus. Are 5 ospetării (restaurante), pentru bolnavi o cuină de cură sub controla medicului. *Prețuri moderate.*

Pentru distracțiunea publicului sunt parcuri vaste, căi de plimbare prin păduri de brazi, clavier, sale de cetit și conversațiune, Lawn-Tennis, gymnastică, teatru, serate cu dans, excursiuni și musică țigănească de primul rang, *care cântă românește.*

~ Inteligența română din patrie și din România aici se întâlnește.

Stațiunea căii ferate este Földvár (Feldioara) de unde oaspeții se transportă la Vâlcele în decurs de 1 oră cu trăsuri și omnibusuri.

————— Sezonul până la 1 octombrie. —————

Cu desluciri mai detaliate și cu prospect servește:

Direcțiunea balneară.
Előpatak (Vâlcele) Transilvania.